

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

NOTAT

Dato: 21. april 2008
Kontor: Internationalt
J.nr.: 2007/4050-1102

Talepunkt til brug for samråd i Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 18. april 2008.

- Jeg forelægger dagsordenspunkterne 10-18 forud for rådsmødet den 18. april 2008.
- Jeg vil nævne punkterne 10, 14, 15, 16 og 18.
- Derefter vil jeg gerne tage punktet: siden sidst, hvor jeg vil fortælle om de franske tanker om en asyl- og migrationspagt.
- For så vidt angår de øvrige punkter henvises til det oversendte samlenotat.

Dagsordenspunkt 10): Forhandlingsmandat til Kommissionen vedrørende indgåelse af en aftale mellem EU og USA om betingelserne for deltagelse i USA's Visa Waiver Program, samlenotatet side 3

- Som jeg allerede nævnte i forbindelse med det sidste rådsmøde drøfter EU for tiden spørgsmålet om en fælles tilgang til forhandlinger med USA om EU-landenes deltagelse i USA's Visa Waiver Program.

- USA har i sommeren 2007 ændret sine regler for deltagelse i programmet, således at der nu lægges større vægt på sikkerhed end på bekæmpelse af ulovlig indvandring i forbindelse med USA's vurdering af, om et lands borgere kan fritages for visum ved indrejse i USA.

- På den baggrund har USA til alle EU-landene sendt et udkast til en forhåndsforståelse, et såkaldt Memorandum of Understanding, om de krav landene skal opfylde for at få visumfri afgang til USA. Det har været USA's hensigt, at forhåndsforståelsen skal danne baggrund for en senere indgåelse af en aftale mellem USA og hvert enkelt EU-land om betingelserne for deltagelse i visumfritagelsesprogrammet.

- Der har siden det sidste rådsmøde været en del drøftelser om spørgsmålet, fordi en række af de medlemslande, der endnu ikke er fritaget for krav om visum ved indrejse i USA, allerede har undertegnet sådanne bila-

terale forhåndsforståelser med USA om de krav, de skal opfylde, for at USA vil overveje at give disse lande visumfritagelse.

- En række medlemsstater ønsker derimod en fælles EU-tilgang til forhandlingerne med USA.
- Kommissionen har i den forbindelse ganske tydeligt understreget vigtigheden af en fælles tilgang fra EU-landenes side, og at EU-landene har en forpligtelse til at overholde EU-retten.
- Hvad der en overgang tegnede til at kunne blive en ganske kontroversiel sag er siden faldet noget til ro. Det skyldes ikke mindst, at formandskabet og Kommissionen har drøftet sagen med USA på et såkaldt RIA-trojkamøde.
- Her var der enighed om at følge en tilgang i to spor til forhandlingerne med USA således, at landene kan drøfte nationale anliggender med USA, mens de områder, der falder under Fællesskabet, må forhandles mellem USA og Fællesskabet.
- Kommissionen har derfor nu fremlagt udkast til forhandlingsmandat, så Kommissionen på vegne af Fællesskabet kan forhandle med USA om betingelserne for EU-landenes deltagelse i USA's visumfritagelses-

program på de områder, der er fællesskabskompetence.

- Mandatet indeholder retningslinjer for Kommissionens forhandlinger inden for hvert af de områder, der skal indgå i aftalen, og som vedrører hovedkravene i den nye amerikanske lovgivning om visumfritagelse ved indrejse i USA.
- Regeringen kan tilslutte sig vedtagelsen af forhandlingsmandatet, idet regeringen er enig med Kommissionen, formandskabet og en række medlemslande i, at en stor del af emnerne for en kommende aftale er underlagt fællesskabskompetence, der indebærer, at medlemslandene på disse områder ikke kan forhandle bilateralt med USA.
- Konkret kan regeringen acceptere, at EU foretager en vurdering af USA's kommende elektroniske rejsebemyndigelsessystem til brug for visumfri indrejsende med henblik på konstatering af, om systemet i realiteten er et krav om visum.
- Regeringen støtter, at Fællesskabet forbeholder sig retten til i medfør af princippet om gensidighed at genindføre visumpligt over for USA, hvis det viser sig, at det elektroniske rejsebemyndigelsessystem kan ligestilles med et krav om visum.

- I den forbindelse støtter regeringen, at enhver informationsudveksling mellem EU og USA med henblik på visumfri indrejse sker i fuld respekt af databeskyttelsesreglerne som fastlagt i EU's direktiv fra 1995.
- Regeringen støtter, at der i EU-mandatet henvises til international ret for så vidt angår tilbagetagelse af egne statsborgere.
- Regeringen støtter herudover, at mandatet til Kommissionen indeholder retningslinjer om, at en aftale med USA kan fastlægge krav om, at kun personer med maskinlæsbare pas og om muligt pas med biometriske kendetegn kan indrejse visumfrit.
- Endelig støtter regeringen, at den kommende fællesskabsaftale omfatter de nødvendige gennemførelsesforanstaltninger.
- Jeg skal minde udvalget om, at denne sag behandles fortroligt. Den vil også blive behandlet for lukkede døre i Europaudvalget i morgen.

Dagsordenspunkt 14): Udkast til rådskonklusioner om praktisk samarbejde på asylområdet, samlenotatet side 16

- Formandskabet har udarbejdet et udkast til rådskonklusioner, der udstikker linierne for en styrkelse af det praktiske samarbejde på asylområdet.
- Rådskonklusionerne er blandt andet udarbejdet på baggrund af de drøftelser, rådet havde på den uformelle rådsmøde om EU-kommissionens grønne bog om det fremtidige fælles asylsystem.
- Formålet med rådskonklusionerne er at sikre en fortsættelse og styrkelse af det praktiske samarbejde, som er af stor betydning for en mere ensartet gennemførelse af EU's regler på asylområdet.
- Det er regeringens holdning, at en styrkelse af det praktiske samarbejde er den bedste vej til opnåelse af gode resultater på området.
- Styrkelse af samarbejdet bør fokusere på områder og tiltag, der kan forventes at medføre en merværdi i forhold til de udfordringer, som EU står over for på asylområdet.
- Regeringen er positiv overfor, at Kommissionen nærmere undersøger mulighederne og betingelserne for et eventuelt europæisk støttekontor.

- Det er regeringens holdning, at et muligt europæisk støttekontors funktion vil være at støtte, fremme og koordinere praktisk asylarbejde, ikke at kontrollere eller styre EU-landenes asylmyndigheder.
- Regeringen kan tilslutte sig rådskonklusionerne.

Dagsordenspunkt 15): Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2003/109/EC for at udvide dets anvendelsesområde til at omfatte personer under international beskyttelse, samlenotatet side 19

- Den foreslåede ændring af direktivet vil betyde, at også personer under international beskyttelse, det vil sige både flygtninge og subsidiært beskyttede, der opholder sig i en EU-medlemsstat på dette grundlag, får mulighed for at opnå status som fastboende udlænding efter 5 års ophold i en medlemsstat. Det ikke er tilfældet i dag.
- En tredjelandstatsborger, som har opnået status som fastboende udlænding, får en række rettigheder på lige fod med medlemslandets statsborgere.
- Forslaget er omfattet af Danmarks forbehold for retlige og indre anliggender, og Danmark vil derfor ikke blive bundet af direktivet, når det er vedtaget.

- Regeringen er positiv over for udvidelsen af det nu-gældende direktiv, således at flygtninge og andre personer under international beskyttelse får samme rettigheder som de øvrige tredjelandstatsborgere, som opholder sig lovligt i et EU-land.
- Det har været drøftet, om direktivet skal give medlemslandene mulighed for at behandle personer med flygtningestatus og personer med subsidiær status forskelligt i nogle henseender.
- Det gælder eksempelvis i relation til fastlæggelsen af det tidspunkt, det lovlige ophold i den pågældende medlemsstat skal regnes fra.
- Det er regeringens holdning, at personer med flygtningestatus og personer under subsidiær beskyttelse skal behandles lige i relation til direktivforslagets bestemmelser.

Dagsordenspunkt 16): Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles standarder og procedurer for tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet), samlenotatets side 23

- Sagen om udsendelsesdirektivet er jo en sag, der har været forelagt for udvalget flere gange.

- Jeg vil ikke gentage hele forelæggelsen fra den 22. februar. Jeg kan blot nævne, at der ikke er sket de store forandringer i teksten siden sidst.
- Formandskabet har i den mellemliggende periode løbende forhandlet med Europa-Parlamentet.
- De væsentligste ændringer er, at udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse er fundet åbenbart grundløs eller baseret på falske oplysninger, nu også kan få udrejsefristen fastsat til straks eller kortere end 7 dage.
- Samlet vil det ifølge direktivforslaget være sådan, at udlændinge skal have mellem 7 og 30 dage til at udrejse frivilligt, hvis ikke der er fare for, at de forsvinder, deres ansøgning ikke er fundet åbenbart grundløs eller ikke baseret på falske oplysninger, eller de er ikke vurderet til at være til fare for statens sikkerhed.
- Desuden er der for ganske nylig sket det, at reglen om, at medlemsstaterne skal frihedsberøve personer i udsendelsesposition, hvis ikke mindre indgribende foranstaltninger er tilstrækkelige, er ændret til, at medlemsstaterne kan frihedsberøve personer i udsendelsesposition.

- Forslaget indeholder fortsat regler om prøvelse af afgørelsen om frihedsberøvelse således, at udlændinge, der frihedsberøves, hurtigt skal have deres sag for en dommer, og at sagen skal prøves med jævne mellemrum.
- Som det ser ud nu, vil der i direktivet være en grænse på 6 måneder for længden af frihedsberøvelse af personer i udsendelsesposition.
- Medlemsstaterne kan dog forlænge denne tidsmæssige grænse for frihedsberøvelse op til 18 måneder navnlig i sager om udlændinge, der ikke medvirker til udsendelsen.
- Der forhandles fortsat mellem formandskabet og Europa-Parlamentet, som formentlig skal stemme om direktivforslaget i plenarforsamlingen i maj måned.

Dagsordenspunkt 18): Ulovlig indvandring til Grækenland

- Grækenland har ønsket at få et punkt på dagsordenen til rådsmødet om ulovlig indvandring via de græske grænser, idet Grækenland oplever et stigende pres herpå.
- Der vil være tale om et informationspunkt, hvor Grækenland oplyser om anvendelsen af Dublin-

forordningen samt håndteringen af den ulovlige indvandring.

- Dublin-systemet udgør en af grundstenene i det fælles europæiske asylsystem, idet det skal sikre, at en ud-lænding, som kommer til EU og søger asyl, får sin sag prøvet i et af medlemslandene.
- I den seneste tid har der været en del opmærksomhed omkring Grækenlands håndtering af ulovlige indvan-drere, herunder også realitetsbehandlingen af asylansøgninger fra ansøgere, der overføres fra andre EU-lande til Grækenland i medfør af Dublin-forordningen.
- Jeg lægger meget stor vægt på, at hvis en asylansø-ger – som har søgt asyl i Danmark – skal kunne sen-des tilbage til andre Dublin-lande uden realitetsbe-handling, er det afgørende, at det pågældende modta-gerland overholder flygtningekonventionen og relevan-te internationale forpligtelser om non-refoulement.
- Men jeg mener også, at når Grækenland forsikrer os om, at de overholder deres internationale forpligtelser, herunder Dublin-konventionen og Flygtningekonventi-onen, så må vi stole på det.

Dagsordenspunkt: Siden sidst om de franske tanker om en asyl- og migrationspagt

- Jeg vil gerne benytte lejligheden her i dag til at orientere udvalget om det kommende franske formandskabs tanker om en asyl- og migrationspagt, som udvalget også har hørt om i forbindelse med sit nylige besøg i Paris
- Ideen med en asyl- og migrationspagt er i mere højtidelige og overordnede vendinger at fastslå migrationsområdet øgede betydning i EU-samarbejdet og sætte fokus på en række centrale prioriteter om blandt andet styret indvandring, samarbejde på asylområdet og grænsekontrol.
- Der har på embedsmandsniveau været afholdt møder for medlemsstaterne, hvor indholdet af en mulig asyl- og migrationspagt indledningsvist blev drøftet.
- Vi forventer, at den første samlede drøftelse blandt medlemsstaterne vil finde sted, når Frankrig overtager EU-formandskabet på det uformelle rådsmøde den 7.-8. juli, og de videre drøftelser vil ske på rådsmødet i september.
- Det kommende franske formandskab lægger op til, at pagten vedtages på det uformelle Europæiske Råd i oktober.

- Da asyl- og migrationspagten er politiske konklusioner om den fremtidige udvikling på området, deltager vi selvfølgelig i drøftelserne og vedtagelsen heraf.
- I vores deltagelse i drøftelserne tager vi passende hensyn til, at der – bortset fra Schengen-samarbejdet – er tale om områder, hvis udmøntning vi ikke deltager i på grund af det danske forbehold, men som vi selvfølgelig ikke kan eller vil forhindre de andre medlemslande i at gå videre med.
- Jeg vil gerne understrege, at eventuel dansk deltagelse i en fremtidig udmøntning af de politiske retningslinier, som vil blive nedfældet i asyl- og migrationspagten, ikke kan eller skal foregribes i forbindelse med forhandlingerne om asyl- og migrationspagten.
- Spørgsmålet om dansk deltagelse i eventuelle fremtidige retsakter på området vil alene afhænge af udviklingen af det danske forbehold.
- Regeringen har således på ingen måde taget stilling til og vil ikke tage stilling til, hvorvidt Danmark – hvis Danmark udnytter muligheden i Lissabon-traktaten til at omdanne forbeholdet til en tilvalgsmodel – vil tilvælge retsakter, der måtte blive fremsat på baggrund af de politiske tilkendegivelser i pagten.

- Dette udelukker dog ikke, at vi inden for de rammer vi har, vil deltage så konstruktivt som muligt i debatten om en mulig asyl- og migrationspagt.
- Jeg vil selvfølgelig løbende holde udvalget orienteret om sagen i forbindelse med forelæggelse af sager forud for rådsmøderne.